

mange Sager, selv større Forseelser, lige saa godt, naar Forseelsen var oplagt og vedkommende erkendte sin Forseelse, kunde paadømmes af den militære Myndighed med Bistand af den militære juridiske sagkyndige, som behandles gennem civile Undersøgelser og Forberedelser og endelig Domsafsigtelse. Ved at bibeholde noget mere Myndighed for de militære Chefer til at ikende Straf uden Dom vilde man i mange Tilfælde fritage de underordnede fra i lange Tider at skulle gaa og vente paa en Afgørelse vedrørende Forseelser, som de havde begaaet, og f. Eks. fra den Risiko at skulle ligge inde udover den Tid, hvor de skulde hjempermitteres, for endeligt at faa Sagen afgjort. Imidlertid, ogsaa paa dette Omraade har den højtærede Minister imødekommet Kommissionsflertallets Opfattelse, og de Ændringer, der paa dette Omraade er foretagne af Folketinget ved de herhenhørende Bestemmelser, er, om ikke saa fyldestgørende, som jeg kunde ønske, saa dog saa imødekommende overfor den Opfattelse, jeg deler, at jeg ikke her skal stille Ændringsforslag om yderligere Forbedring.

Jeg kan altsaa, saaledes som Forslaget foreligger, efter de Ændringer, der er foretagne af Folketinget, rent personlig og paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til uforandret Vedtagelse.

Godskesen: Som det allerede er fremhævet af de ærede foregaaende Talere, indeholder det foreliggende Lovforslag en fuldstændig Fornyelse af vor militære Retspleje, og den betydeligste Forandring, der foregaar, er selvfølgelig den, at de militære Retter helt ophæves, saa at for Fremtiden ogsaa militære Forbrydelser behandles ved de borgerlige Domstole. Der kan ikke være nogen Tvivl om, at denne Forandring i hvert Fald bundet i en rigtig Tankegang. I svundne Aarhundreder var den almindelige Retsopfattelse den, at enhver skulde dømmes af sine Ligemænd eller i hvert Fald indenfor den Kreds, hvortil han hørte, og Følgen deraf var Oprettelsen af en stor Mængde Særjurisdiktioner. I nyere Dage lægger man imidlertid den afgørende Vægt paa noget andet, nemlig alle Borgeres Lighed for Loven og ens Behandling overfor Domstolene, og

Følgen deraf er blevet, at den ene efter den anden af de bestaaende Særjurisdiktioner efterhaanden er forsvundet. Imidlertid har man dog indtil denne Dag i alle Lande opretholdt de særlige militære Domstole, og Grunden dertil er den, at man har ment, at det var nødvendigt for den militære Disciplin, der har saa stor Betydning for Hærens Brugbarhed. Der er heller ikke Tvivl om, at denne sidste Tanke i lange Tider har haft sin Berettigelse, men Udviklingen er vistnok skredet saa langt frem — det har man i hvert Fald ment i Kommissionen —, at man nu kunde ophæve de bestaaende militære Domstole og nøjes med de almindelige borgerlige Retter. Det er ganske vist, som det blev fremhævet før, noget, som vi er alene om; Danmark kommer paa dette Omraade til at staa som et Foregangsland, og der ligger altsaa noget af et Eksperiment i den Forandring, vi her foretager, men ikke des mindre har man ment, at man nu kunde gaa dertil. Men netop da det er noget nyt, man kommer ind paa, da det er et Eksperiment, man foretager, følger det af sig selv, at man maa gaa frem med en vis Forsigtighed. Det vil være nødvendigt, at der gives visse særlige Regler angaaende Behandlingen af de militære Retssager, og det vil særlig være nødvendigt, at Paatale overfor de militære Forbrydelser fremdeles kommer til at ligge i Hænderne paa militære Autoriteter, der saa bliver i Stand til at tage de særlige Hensyn, som den militære Disciplin, og hvad dermed staar i Forbindelse, kræver, naar det Spørgsmaal opstaar, om Paatale skal finde Sted eller ikke.

Om disse Betragtninger har hele Kommissionen været enig, men derimod har der, som allerede antydet, været Uenighed om, hvor langt man skulde strække Omraadet for de militære Straffesager, hvor de særlige Regler altsaa skulde komme til Anvendelse. Et Mindretal i Kommissionen har kun villet medtage Sager angaaende Overtrædelse af Straffelov for Krigsmagten, militære Tjenesteforseelser, og endelig Handlinger, der er begaaede paa militære Steder. Et Flertal, der bl. a. talte alle Kommissionens militære Medlemmer, vilde gaa betydeligt videre. Den højtærede Minister sluttede sig til Mindretallet. I